

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії
від 12 січня 2026 року

Здобувачка ступеня доктора філософії Антоніна РЕБЛЯН, 1989 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2011 році Ужгородський національний університет, здобула освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Математик, викладач інформатики», виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» від 24 листопада 2025 року №86/01-04, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Оксани ТОВКАНЕЦЬ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Рецензентів –	Олени БАРТОШ, кандидата педагогічних наук, професора, професора кафедри соціології та соціальної роботи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Олександри КАНЮК, кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача кафедри іноземних мов факультету іноземної філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;
Офіційних опонентів –	Тетяни ЛОГВИНЕНКО, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти факультету історії, педагогіки та психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Маріанни ЛЕВРІНЦ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри філології «Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II»

на засіданні 12 січня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Реблян Антоніні Муратівні на підставі публічного захисту дисертації «Організація науково-дослідницької діяльності студентів у закладах вищої освіти європейських країн» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Дисертацію виконано у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Міністерства освіти і науки України, м. Ужгород.

Науковий керівник: Оксана ПОВІДАЙЧИК, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису з дотриманням вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 (зі змінами). Робота виконана здобувачкою особисто, державною мовою, відповідно до вимог щодо її оформлення. Виконане Антоніною Реблян дослідження містить науково обґрунтовані результати, спрямовані на розв'язання наукового завдання з вивчення змістово-процесуальних аспектів організації науково-дослідницької діяльності студентів європейських університетів та обґрунтування можливостей використання прогресивних ідей

європейського досвіду у вітчизняному освітньому просторі.

Здобувачкою опубліковано 17 наукових і науково-методичних праць, зокрема: 8 статей у наукових фахових виданнях України, 8 публікацій апробаційного характеру, методичні рекомендації.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Повідайчик О.С., Попик М.М., Реблян А.М. Особливості науково-дослідницької роботи майбутніх фахівців сфери гостинності в процесі професійної підготовки. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2021. Вип. 1(48). С. 333–337. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.333-337>.

2. Повідайчик О.С., Попик М.М., Реблян А.М. Мотиваційні аспекти науково-дослідницької діяльності студентів закладів вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2022. Вип. 1(50). С. 219–222. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2022.50.219-222>.

3. Реблян А.М. Історичні аспекти організації науково-дослідницької діяльності студентів у європейських університетах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2023. Вип. 1(52). С. 182–185. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2023.52.182-185>.

4. Реблян А.М. Концептуальні засади та тенденції організації науково-дослідницької діяльності студентів у європейських університетах. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 62. Т. 1. С. 26–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.1.5>.

5. Реблян А.М., Шулла Б.С. Дослідницька спрямованість практики студентів у німецьких університетах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2023. Вип. 2(53). С. 122–125. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2023.53.122-125>.

6. Реблян А.М. Деякі особливості організації науково-дослідницької діяльності майбутніх педагогів в університетах Нідерландів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2024. Вип. 75. Том 3. С. 244–248. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-3-35>.

7. Повідайчик О.С., Реблян А.М., Попик Ю.С., Григоренко П.О. Особливості науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти університетів Великої Британії. *Вісник науки та освіти. (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал*. 2025. №7(37). 2025. С. 1554–1567. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-1554-1566](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-1554-1566).

8. Реблян А.М., Попик М.М., Шулла Б.С., Поліщук В.П. Дослідницька активність студентів у закладах вищої освіти: порівняльний аналіз українських і європейських практик. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал*. 2025. №9(55). 2025. С. 830–842. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-9\(55\)-830-842](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-9(55)-830-842).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження та рекомендації.

Оксана ТОВКАНЕЦЬ – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет» дала позитивну оцінку роботі та відмітила, що дослідження Реблян А.М. є безперечно актуальним і зумовлено зростанням ролі науково-дослідницької діяльності студентів у забезпеченні якості вищої освіти та формуванні їхніх дослідницьких компетентностей. У контексті євроінтеграції особливої ваги набуває вивчення європейського досвіду організації студентської науково-дослідницької діяльності, що створює підґрунтя для вдосконалення її змістово-процесуальних аспектів та адаптації кращих практик до українських реалій.

Олена БАРТОШ – кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний

університет» позитивно оцінюючи результати проведеного Реблян Антоніною Муратівною дослідження, зауважила:

1. В тексті дисертації зустрічається дуже багато прізвищ зарубіжних учених. Бажано б було подавати їх не тільки українською мовою, але й мовою оригіналу.

2. В роботі описано низку моделей організації науково-дослідницької діяльності студентів у закладах вищої освіти Європи (с. 100, 101, 135, 143). Доцільно було б також висвітлити проблеми та виклики їх впровадження, що сприяло б глибшому розумінню умов ефективної організації НДД та орієнтирів для адаптації цих практик у вітчизняних ЗВО.

3. В дисертації є деякі неточності перекладу, окремі помилки стилістичного і орфографічного характеру.

4. В дисертації використано дуже багато джерел (298), що загалом позитивно характеризує роботу, проте частина праць, на які посилається дисертантка, опубліковані ще в 90-х роках і, очевидно, втратили своє наукове значення. Можливо, не варто було їх використовувати.

Олександра КАНЮК, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов факультету іноземної філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» підкреслила:

1. У вступі дисертаційного дослідження авторкою на основі аналізу теорії і практики організації НДД студентів у закладах вищої освіти європейських країн виявлені суперечності, які, на думку дослідниці, мають місце і актуалізують досліджувану проблему (с. 27). На нашу думку, у дисертації дослідниці вартувало б відобразити, наскільки отримані в процесі дослідження результати вплинули на вирішення означених суперечностей.

2. У дисертації розглянуто різні механізми стимулювання студентів до НДД у європейських університетах (с. 103, 149, 200). Вважаємо, що робота мала б більшу практичну цінність, якби ці механізми були узагальнені з виокремленням ключових принципів та підходів, які можна адаптувати у вітчизняному контексті.

3. Аналіз дисертаційного дослідження дає змогу констатувати, що питання академічної доброчесності, зокрема етичного використання наукових ресурсів і технологій штучного інтелекту, висвітлено лише частково (с. 128, 129). Робота значно виграла б, якби ці аспекти були розглянуті більш ґрунтовно, а їхній вплив на результативність студентської НДД відображено у тексті дисертації.

4. Вважаємо, що додатки носили б більш довершений характер, якби дослідниця доповнила їх робочими програмами окремих освітніх компонентів європейських університетів з виокремленням дослідницької складової, тем семінарських занять, індивідуальних дослідницьких завдань, тематики дослідницьких проєктів тощо.

Тетяна ЛОГВИНЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти факультету історії, педагогіки та психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка висловила зауваження:

1. Окреслення широкого спектра концепцій, теорій і філософських принципів, які лежать в основі організації НДД студентів (с. 80-96), свідчить про ерудицію авторки, проте водночас ускладнює виявлення домінантних методологічних орієнтирів дослідження. Більш чітко виокремлення базових підходів сприяло б методологічній цілісності розділу 1.

2. Аналіз дисертаційного дослідження засвідчив, що питання організації НДД студентів у європейських університетах в умовах дистанційного та змішаного навчання висвітлено недостатньо, попри їхню зростаючу актуальність упродовж останніх років. Зміст роботи міг би бути збагачений розглядом особливостей виконання студентами дослідницьких завдань у цих умовах, зокрема організації наукового керівництва, командної взаємодії тощо. Висвітлення зазначених аспектів посилює практичну спрямованість дослідження та його відповідність сучасним тенденціям розвитку вищої освіти.

3. У роботі представлено значну кількість емпіричних даних щодо організації НДД студентів у закладах вищої освіти Європи, отриманих на основі інформації з офіційних сайтів

закладів вищої освіти (розділи 2 і 3). Водночас потребує більшої чіткості процедура відбору цього автентичного дослідницького матеріалу, обґрунтування його репрезентативності та детальний опис підходів до аналізу за визначеними критеріями.

4. Виклад результатів аналізу європейського досвіду організації НДД студентів у вищій школі міг би бути більш концептуально виваженим за умови чіткішого окреслення авторського бачення та критичної інтерпретації наведених фактів.

Маріанна ЛЕВРІНЦ, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології «Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II» наголосила:

1. У підрозділі 1.2 «Сутність, зміст і структура науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти» Антоніна Муратівна доволі багато уваги приділила питанням розкриття дослідниками наукових дефініцій «дослідницькі навички» (с. 63-68), «дослідницькі вміння» (с. 69), класифікації дослідницьких умінь (с. 70-75) та ін. Вважаємо, що частину представленої матеріалу доцільно було схематично узагальнити в таблицях або перемістити в додатки.

2. У дисертації зазначено, що застосування міждисциплінарних підходів у процесі організації науково-дослідницької діяльності студентів сприяє розвитку їх критичного мислення, креативності та інших ключових дослідницьких якостей (с. 65, 91, 106). Водночас доцільним видається більш розгорнуте висвітлення можливостей адаптації цих підходів у вітчизняних закладах вищої освіти з урахуванням завдань формування дослідницьких умінь здобувачів.

3. У дисертації наведено приклади ефективного менторського супроводу в процесі організації науково-дослідницької діяльності студентів у закладах вищої освіти окремих європейських країн (с. 187, 188). Вважаємо, що робота виграла б за умови більш ґрунтовного розкриття цього аспекту, що сприяло б глибшому осмисленню та адаптації відповідного досвіду в практиці українських закладів вищої освіти.

4. Напрями творчого застосування кращих практик організації науково-дослідницької діяльності студентів сформульовано комплексно та системно (п. 3.2), однак у роботі не визначено їх пріоритетність, рівні та механізми реалізації, що могло б підвищити прикладну спрямованість і практичну цінність запропонованих рекомендацій.

5. У роботі зустрічаються деякі неточності та помилки перекладу окремих термінів і понять.

Висловлені зауваження та пропозиції мають дискусійний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації Реблян А.М.

Результати відкритого голосування:

«За»: 5 членів ради,

«Проти»: 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Антоніні РЕБЛЯН ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Оксана ТОВКАНЕЦЬ